

زیارت قبور در پنجشنبه آخر سال توصیه‌ای اسلامی است

تقویان معتقد است که اصل زیارت قبور امر مستحبی است که مورد تاکید واقع شده و استحباب مطلق زیارت اهل قبور و طلب رحمت و مغفرت برای ایشان با تلاوت قرآن در آداب اسلامی وجود دارد.

تقویان معتقد است که اصل زیارت قبور امر مستحبی است که مورد تاکید واقع شده و استحباب مطلق زیارت اهل قبور و طلب رحمت و مغفرت برای ایشان با تلاوت قرآن در آداب اسلامی وجود دارد.

عباس تقویان، عضو هیئت علمی دانشکده قرآن و حدیث دانشگاه امام صادق (ع)، در گفت‌وگو با خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، و در خصوص مراسم زیارت اهل قبور در خصوص پنجشنبه آخر سال، گفت: در رابطه با زیارت اهل قبور در پایان سال و به ویژه پنجشنبه آخر سال اگر در متون روایی اهل بیت و پیامبر توجه کنیم، می‌بینیم اصل زیارت قبور امر مستحبی است که مورد تاکید واقع شده است و استحباب مطلق زیارت اهل قبور و طلب رحمت و مغفرت برای ایشان با تلاوت قرآن در آداب اسلام وجود دارد و مورد تاکید قرار گرفته است.

وی ادامه داد: نظر اسلام درباره آداب و رسوم ایرانیان باستان اگر معارض با ظواهر شرع نداشته باشد، مخالف نیست و در خصوص این سنت از آنجا که موجب پیوند و علقه بیشتر مردم با یادکرد گذشتگان و اموات و نیز موجب تذکر و یادکرد آخرت می‌شود می‌توان آن را موافق اسلام دانسته و یاد گذشتگان که موجب سرور ارواح درگذشتگان می‌شود، مورد توصیه بوده است. تقویان افزود: ما می‌توانیم برای ممدوح و درست بودن مراسم پنجشنبه آخر سال که ایرانیان به زیارت اهل قبور می‌روند، ادله دینی و روایی داشته باشیم و روایات فراوانی برای ممدوح بودن این کار به صورت عام و مطلوبیت این کار در روزهای پنجشنبه و جمعه داریم.

وی تصریح کرد: از بعد عقلی این مراسم و یاد گذشتگان، سنتی نیک و انسانی است. روشن است انسان افرادی را از دست داده و می‌دهد که سال‌ها با ایشان انس و تجربه‌های فراوان داشته و مایل است یادشان را زنده نگاه دارد.

تقویان با بیان اینکه رفتن سر قبور گذشتگان مخصوصاً شهدا، نوعی دید و بازدید اهل دنیا و آخرت است، گفت: این دید و بازدید معنوی میان زندگان و مردگان انجام می‌شود و با این کار نمادین به سراغ سال نو می‌رویم و دید و بازدیدهای دنیایی خود را مسبوق به این دید و بازدیدهای عارفانه و معنوی می‌کنیم.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا این مراسم می‌تواند آسیب‌هایی داشته باشد، گفت: از بعد آسیب‌شناسی به نظر نمی‌رسد آسیب جدی داشته باشد و یاد گذشتگان فواید زیادی دارد که در این مختصر نمی‌گنجد، از جمله ایجاد ارتباط با گذشتگان و اینکه خودمان کسب روحیه و قوت و قدرت روحی کنیم و با زیارت آن‌ها به یاد مرگ و قیامت افتاده و یاد خدا را دل خود زنده کنیم.

تقویان ادامه داد: چنانچه قرآن می‌گوید ذکر خداوند قلوب را آرامش می‌بخشد و همچنین تذکر مرگ که در طول سال توصیه می‌شود، در پایان سال حالت نمادینی دارد و تأثیری زیادی در بازدارندگی و غفلت‌زدایی و از بین بردن تعلقات مادی خواهد شد و می‌توان از آن به عبرتی برای زندگان یاد کرد.

وی افزود: البته شاید افراط در این مسئله بتواند آسیب‌زا باشد. از یک طرف توصیه شده به آرامستان و قبر سر بنزیم تا عبرت بگیریم، اما کثرت زیارت ممکن است این کار را عادی کرده و جنبه عبرت‌آموزی این سنت را از بین ببرد و اگر افراط شود آثار خنثی شده و یا اثر معکوس خواهد گذاشت.

تقویان گفت: در دنیای ماشینی و مکانیکی بدترین آفت غفلت از یاد خداست و مشغولیت به امور مادی و دنیوی بسیاری از انسان‌ها را به خود مشغول کرده است.

وی ادامه داد: اگر نگاه کنیم به آیات قرآن مرتب سفارش شده‌ایم که زنده شدن طبیعت برای تفکر، بیشتر در رابطه با مسئله قیامت و حشر و نشر است و هر عاملی که ما را به یاد زندگی آخرت بیندازد و تعلقات را کمتر کند، امر ممدوحی خواهد بود. برای مثال در قرآن داریم «وَاللّٰهُ الَّذِیْ اَرْسَلَ الرِّیَّاحَ فَتُثَوِّرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ اِلٰی بَلَدٍ مِّمَّیْنٍ فَاَحْیٰیْنَا بِهٖ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا کَذٰلِکَ النُّشُوْرُ» و خدا همان کسی است که بادهای را روانه می‌کند پس [بادهای] ابری را برمی‌انگیزند و [ما] آن را به سوی سرزمینی مرده رانندیم و آن زمین را بدان [وسیله] پس از مرگش زندگی بخشیدیم، رستاخیز [نیز] چنین است». (فاطر، 9) که توجه ما را از طریق توجه داده به پدیده‌های طبیعی و زنده شدن زمین مرده به خدا متوجه می‌کند.

تقویان در پایان گفت: طبعات زندگی پیچیده امروزی و عوامل غفلت‌زایی که در زندگی ما وجود دارد، ما را از این عرصه‌ها دور کرده و این رسوماتی که ما را با تفکر، تدبیر، قرائت متون دینی و زیارت به نوعی غفلت‌زدایی رسانده و کمک می‌کند از جنبه‌های افراطی دنیاگرایی برحذر باشیم و بیشتر با جنبه‌های معنوی زندگی آشنا شویم.